

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Suomen Pankin taidekokoelma

KOKOELMASÄÄNTÖ 2011

Sisältö

1 Kokoelman historia ja painopistealueet	3
2 Kokoelman hoidosta vastaava organisaatio	7
3 Kokoelman karttuminen	8
4 Teosten dokumentointi	9
5 Kokoelman esilläpito, saavutettavuus ja tutkimus	11
6 Kokoelman lainaaminen	12
7 Kokoelman säilymisen turvaaminen	13
8 Poistot	14

Liitteet

Liite 1	
<i>Kokoelman historiaa</i>	15
Liite 2	
<i>Suomen Pankin taidekokoelman ns. Kultakauden teokset inventaarionumerojärjestyksessä:</i>	25
Liite 3	
<i>Suomen Pankin taidekokoelman kiinteä taide – 16.5.2011</i>	26
Liite 4	
<i>Näyttelylainasopimus</i>	27
<i>Luovutustodistus</i>	31

*Teksti: FM Anni Saisto
Graafinen suunnittelu, taitto ja
kuvankäsittely: Riitta Aalto*

*Kansikuva: Näkymä päärakennuksen
sisääntuloaulasta portaikkoon.
Kuva: Peter Mickelsson
© Suomen Pankki.*

KOKOELMAN HISTORIA JA PAINOPISTEALUEET

Suomen Pankki omistaa taidekokoelman, johon kuuluu noin 1200 teosta. Taidetta on hankittu tilojen viihtyisyyden parantamiseksi Helsinkiin ja aluekonttoreihin 1900-luvun alkupuolelta lähtien. Lisäksi kokoelmaan on liitetty mm. muilta keskuspankeilta lahjoina saatuja teoksia. Kirjoittamishetkellä taide kaunistaa Helsingin pääkonttorin ja Finanssivalvonnan tilojen lisäksi Vantaan, Tampereen, Kuopion ja Oulun toimipisteitä. Lisäksi muutamia teoksia on sijoitettu Frankfurtiin ja edustushuviloille.

Taidekokoelman kartunta oli hidasta 1970-luvulle saakka. Vuosikymmenen loppuun mennessä kokoelmaan oli luetteloitu kaikkiaan 256 teosta. Aluekonttoreihin hankittiin usein taidetta lähialueilta. Niitä on

sittemmin lakkautettu, ja taideteokset on ensisijaisesti siirretty lähimpiin jäljelle jääneisiin konttoreihin. Pankin toiminnot kasvoivat 1970–1980-luvuilla, ja tilojen kasvassa taidetta alettiin hankkia järjestelmällisesti. Vuonna 1979 perustettiin taidetoimikunta, jonka tehtävänä oli kartuttaa taidekokoelmaa. Toimi-

kunta muodostettiin pankin henkilökunnasta, ja sen pitkäaikaisin jäsen oli johtokunnan sihteerit Heikki T. Hämäläinen. Ateneumin intendentti Olli Valkonen ja apulaisintendentti Leena Peltola antoivat taidetoimikunnalle asiantuntija-apua vuoteen 1991 saakka, jolloin toimikunta lakkautettiin. 1980-luvun loppuun

mennessä kokoelma oli karttunut 530 teoksella, joista iso osa oli grafiikkaa. Taidetoimikunta perustettiin uudelleen vuonna 2005. (Laajemmin kokoelman historiasta: liite 1)

Tasaisimmin kasvanut teoskokonaisuus ovat johtokunnan ja pankkivaltuuston puheenjohtajien muotokuvat, jotka ovat mm. J. E. Lindhin, Antti Favénin, Unto Koistisen, Birger Selinin, Tapani Raittilan ja Marjatta Tapiolan käsi-alaa. Lisäksi Essi Renvall, Kalervo Kallio ja Nina Terno ovat ikuistaneet pankinjohtajia pronssiin. Juho Rissaselta tilattiin ensimmäinen kiinteä teos pääkonttorin porraskäytävään. Kolmiosainen lasimaalaus Elonleikkuu, Tukinuitto ja Silakkamarkkinat valmistui vuonna 1933. Kymmenen vuotta myöhemmin samaan pääportaikkoon valmistuivat Lennart Segerstrålen Finlandia-freskot Suomi herää ja Suomi rakentaa.

Kokoelmasta voidaan määritellä viisi sisällöllistä painopistealuetta. Niistä

ensimmäinen, pieni mutta laadukas kokonaisuus muodostuu historiallisista kartoista ja Helsinki-kuvista. Georg Hoefnagel on piirtänyt vuonna 1574 Antwerpenin kartan ja Braun & Hogenberg on julkaissut sen Kölnissä vuonna 1616. Toinen kartta on Joan Blaeun kaivertama Suomen Suuriruhtinaskunnan eteläosa. Magnus Ducatus Finlandiae on painettu Amsterdamissa vuonna 1662. Senaatti ja Venäläinen hospitaali -litografiat vuodelta 1837 kuuluvat Suomen ensimmäisen, Fredrik Tengströmin perustaman kivipainon varhaisimpaan 12-osaiseen kuvasarjaan Vuer af Helsingfors. Magnus von Wright piirsi viidellä laatalla vedostetun panoraaman Helsingistä vuonna 1847.

Kokoelman toinen painopistealue ajoittuu suomalaiseen maalaustaiteeseen 1850-luvulta vuosisadan vaihteeseen. Mm. Werner Holmbergin Ringerikestä vuodelta 1859, Berndt Lindholmin Maalaismaisema Eriksnä-

sin kartano Sipoosta, ja Akseli Gallen-Kallelan Helmikuun näky/Lumipukuiset sotilaat vuodelta 1905 kertovat suomalaisen maisemamaalauksen historiasta. Amélie Lundahl, Albert Edelfelt, Louis Sparre ja Helene Schjerfbeck ovat kuvanneet aikansa naisia. Kokonaisuuden tunnetuin ja kansalliselta painoarvoltaan suurin teos on Akseli Gallen-Kallelan Kalevalainen Aino-trip-tyyppi vuodelta 1889. Teokset on hankittu taidekokoelmaan 1900-luvun jälkipuolella. (Luettelo ns. Kultakauden teoksista: liite 2)

Kolmas painopistealue on 1960-luvun abstraktissa taiteessa. Pankki tilasi 1950-luvun lopussa remontoituun ja laajennettuun pääkonttoriin ulkoveistoksen Eila Hiltuselta. Vuonna 1967 valmistunutta Kupari-konstruktiota pidetään Suomen ensimmäisenä täysin abstraktina ulkoveistoksena. Maalaustaidetta uudisti Euroopasta rantautunut informalismi,

joka tarkoitti toisiinsa lomittuvia, vapaamuotoisia värialueita. Mauri Favénin maalaus Jupiter vuodelta 1960 hankittiin kokoelmaan lähes tuoreeltaan. Informalistiset taidehankinnat jatkuivat Kauko Lehtisen Yön silmä -maalauksella ja Pentti Melasen Maalauksilla I ja II, kaikki teokset ovat vuodelta 1963. Mauri Favénilta hankittiin vielä jäsennellympää abstraktiota edustanut Kolme ulottuvaisuutta vuonna 1966.

Kokoelman neljäs painopistealue on suomalaisessa 1950–60-lukujen taideteollisuudessa. Tapio Wirkkala on pelkistänyt kookkaassa Etelä-Pohjalainen jokimaisema -relieffissä joen ja peltojen muodot koivuvaneriin vuonna 1953. Mikael Schilkin toteutti Arabian tehtailla Karhu-reliefin, joka valmistui Rovaniemen konttoriin vuonna 1960. Sittemmin teokset on laitettu esille Helsingin pääkonttoriin ja Vantaan aluetoimipisteeseen. Rut Bryk toteutti

mosaiikkireliefein koristellun takan johtokunnan puheenjohtajan työhuoneeseen, se valmistui 1962. Samaan aikaan uuteen laajennusosaan valmistuivat Eino Kaurian lasimaalaus ja Dora Jungin Kuparikanta ja Kultakanta -tapettikudonnaiset. Birger Kaipiaisen herkullisen runsas kasvi- ja hedelmäaiheinen keramiikkareliefi on hankittu 1960-luvulla. (Luettelo kokoelman kiinteistä teoksista: liite 3)

Viides painopistealue on suomalainen taidegrafiikka, josta etenkin 1970–80-luvulta on laaja otos. Useamman teoksen kokonaisuuksia on hankittu mm. Ina Collianderilta, Marjatta Hanhijoelta, Simo Hannulalta, Outi Heiskaselta, Erkki Herolta, Reino Hietaselta, Lea Ignatiukselta, Pentti Kaskipuroilta, Johanna Koistiselta, Matti Koskelalta, Kristian Krokforsilta, Heikki Kukkoselta, Helmi Kuusilta, Tuula Lehtiseltä, Kuutti Lavoselta, Juhani Linnovaaralta,

Pentti Lumikankaalta, Elina Luukaselta, Aune Mikkoselta, Marjatta Nuorevalta, Väinö Rouviselta ja Frans Toikkaselta. Monet hankinnat muodostavat ajallisesti tiiviitä ja temaatteisesti yhtenäisiä otoksia luoden antoisia katsauksia taiteilijoiden tuotantoihin.

Suomen Pankki noudattaa taidekokoelman hoidossa Kansainvälisen museoneuvosto ICOM:in eettisiä periaatteita, joiden mukaan kokoelmat ovat pysyviä ja ne pyritään säilyttämään jälkipolville. Taidekokoelman kartuttamisessa, esilläpidossa, dokumentoinnissa, säilytyksessä, hoidossa ja konservoinnissa sekä lainaustoiminnassa noudatetaan tätä kokoelmasääntöä.

KOKOELMAN HOIDOSTA VASTAAVA ORGANISAATIO

Suomen Pankin johtokunta nimesi kokouksensa 4 § 7.12.2005 taidetoimikunnan vastaamaan taidekokoelman hoidosta. Päätöksen mukaisesti

1.1.2006 alkaen perustetun taidetoimikunnan tehtävänä on hoitaa Pankin taidehankintoja ja koordinoida teosten sijoittelua, lainausta sekä kunnossapitoa. Johtokunnan puheenjohtaja päättää taidehankinnoista taidetoimikunnan esityksestä. Johtokunta nimeää taidetoimikunnan puheenjohtajan, sihteerin ja kaksi jäsentä. Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys r.y. valitsee taidetoimikuntaan yhden jäsenen.

Taidetoimikunta pitää päätöksistä pöytäkirjaa. Taidetoimikunnan sihteeri toimii kokoelman hoitajana ja vastaa taiderekisterin yllä-

pidosta. Taidetoimikunta tekee päätöksensä enemmistöpäätöksin.

Werner Holmberg: Ringerikestä, 1859.

Kuva: Peter Mickelsson @ Suomen Pankki.

3

KOKOELMAN KARTTUMINEN

Suomen Pankin taidekokoelmaa kartutetaan vuosittain johtokunnan vahvistaman budjetin puitteissa. Tavoitteena on, että sopiva sijoituspaikka on tiedossa ennen teoksen hankintaa. Kaikilla Pankin ja Finanssivalvonnan työntekijöillä on oikeus pyytää osoittamaan taideteos työtiloihinsa. Pääsääntöisesti keskitytään korkeatasoiseen nykytaiteeseen, joka valmistusmateriaaliensa puolesta soveltuu pysyvästi esillä pidettäväksi. Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtajien muotokuvien kokonaisuutta täydennetään, mikäli sopivia teoksia tulee tarjolle etenkin 1800-luvun johtajista. Lisäksi kokoelmaa voidaan täydentää Pankin omistamiin kiinteisiin taideteoksiin liittyvällä taiteella kuten luonnoksilla tai samaan aihepiiriin kytkeyty-

villä teoksilla. Grafiikkaa hankittaessa sovelletaan mahdollisuuksien mukaan jo syntynyttä käytäntöä hankkia useamman teoksen kokonaisuuksia samalta taiteilijalta. Taide ei ole pankille sijoituskohde.

Hankintoja voidaan tehdä gallerioista tai muista julkisista näyttelypaikoista, huutokaupoista, yksityishenkilöiltä tai suoraan taiteilijoilta. Teosten hankinnasta päättää Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtaja taidetoimikunnan esityksestä. Hankinnat maksetaan kokoelman kartutukseen budjetoiduista varoista. Hankinnasta tehtävään päätökseen kirjataan valintaperustelut ja mahdolliset hoitoon tai esilläpitoon liittyvät erityisohjeet. Taidelahjoitusten vastaanottamisessa toimitaan samalla tavoin. Ensisijaisesti otetaan vastaan lahjoituksia, joihin ei sisälly esilläpito- tai muita sitovia ehtoja. Pankin sidos-

ryhmien lahjoittamat esineet liitetään osaksi taidekokoelmaa, mikäli ne ovat ammattitaiteilijoiden toteuttamia uniikkeja tai rajattuun sarjaan kuuluvia teoksia. Mikäli esteellinen henkilö tarjoaa teoksia ostettavaksi Pankin taidekokoelmaan, on Pankin pyydettävä arvio riippumattomalta asiantuntijalta. Esteellisiä ovat esimerkiksi Pankin henkilökunnan jäsen, luottamustoimen hoitaja tai näiden lähisukulainen.

Uudet teoshankinnat merkitään kirjanpitoon kulumattomaksi käyttöomaisuudeksi suoriteperusteisesti. Taidekokoelman kirjanpito on osa Suomen Pankin kirjanpitoa, joka tarkastetaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Mikäli teos poistetaan kokoelmasta, säilytetään sen tiedot kirjanpidossa ja kokoelmarekisterissä. Siten turvataan kokoelman historian säilyminen tulevaisuuteen.

A

TEOSTEN DOKUMENTOINTI

Järjestelmällinen dokumentointi takaa kokoelman teosten turvallisuuden. Taiderekisterin ylläpidosta vastuussa oleva henkilö antaa kokoelmaan liitettävälle teokselle juoksevan inventaarionumeron ja kirjaa teoksen Muusa-kokoelmatietokantaan. Sinne tallennetaan taiteilijan ja teoksen nimi, ajoitus, pääluokka, tekniikka, koko, merkinnät, aiheen kuvailu, hankintatiedot ja sijaintipaikka sekä muut tarpeelliset taideteokseen liittyvät tiedot. Jokainen kokoelmaan hankittu teos kuvataan, kuva luetteloidaan ja liitetään taiderekisteriin. Valokuva dokumentoi teoksen kunnon. Tietokannan varmen-

tamisesta vastaa sitä ylläpitävä Valtion taidemuseo.

Mikäli teoksen sijaintipaikka muuttuu, kirjaa taiderekisterin yllä-

*Näyttelyripustus tammikuussa 2011
pidetystä taidenäyttelystä.*

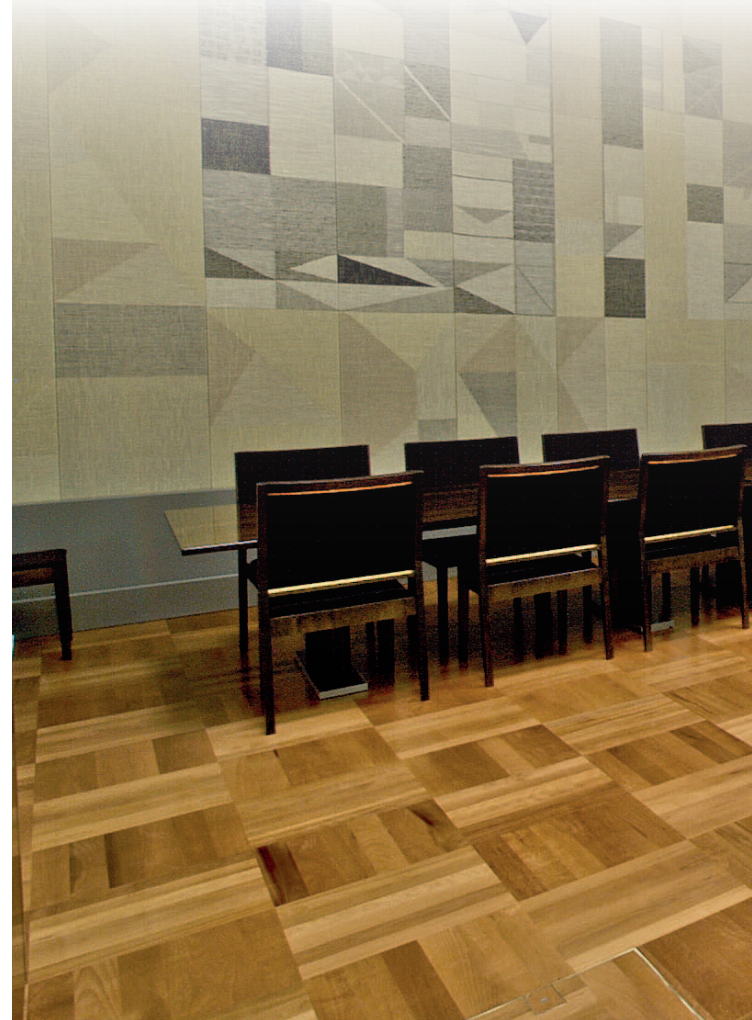
*Kuva: Peter Mickelsson
@ Suomen Pankki.*

pidosta vastaava henkilö uuden sijainnin tietokantaan. Lisäksi hän vastaa teosten konservointitietojen ja näyttelylainatietojen tallentamisesta tietokantaan. Jokainen Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan työntekijä, jolla on työhuoneessaan taidekokoelmaan kuuluvia teoksia, on velvollinen ilmoittamaan taidetoimikunnan sihteerille teosten siirroista ja teosten kunnossa havaitsemistaan muutoksista. Taidetoimikunnan nimeämät henkilöt vastaavat käytäville, yleisiin kokoustiloihin sekä muihin työhuoneiden ulkopuolisiin tiloihin sijoitetun taiteen kunnan tarkkailusta ja teossiirtojen ilmoittamisesta taidetoimikunnan sihteerille. Nämä vastuuhenkilöt nimetään rakennuskohtaisesti Suomen Pankin Rauhankatu 16:n ja 19:n toimitaloihin, Vantaan aluetoimipisteeseen ja Finanssivalvonnan toimitaloihin Snellmaninkatu 6:een ja Mikonkatu

8:aan. Taidetoimikunnan sihteeri valvoo muihin toimipisteisiin sijoitettuja taideteoksia.

*Pankin kokoustiloja.
Taustalla Dora Jungin
vuonna 1961 valmistunut
Kultakanta-tekstiiliteos.
Kuva: Peter Mickelsson
© Suomen Pankki.*

5

KOKOELMAN ESILLÄPITO, SAAVUTETTAVUUS JA TUTKIMUS

Suomen Pankin taidekokoelma on hankittu Pankin ja Finanssivalvonnan yleisten tilojen ja työhuoneiden viihtyvyyden parantamiseksi. Merkittävä osa arvosteista on esillä pääkonttorin edustustiloissa. Helsingin ja alue-toimipisteiden edustoilla on yhteensä viisi kiinteää julkista teosta: Helsingissä Eila Hiltusen Kuparikonstruktio, Wäinö Aaltosen Päivännousu ja Helena Pylkkäsen Portinvartija. Tampereen konttorin julkisivussa on Gunnar Finnen reliefi Kansan hyväksi. Kuopion konttorin pihaa rikastuttaa Kari Huhtamon nimetön kaksiosainen veistoskokonaisuus.

Valikoima taidekokoelmasta on vuodesta 2011 lähtien ympärivuorokautisesti yleisön saavutettavissa

Suomen Pankin verkkosivuilla. Lisäksi tulevaisuuden tavoitteena on saattaa kokoelmatietokanta verkon kautta selailtavaksi tekijänoikeuslain sallimissa puitteissa.

Suomen Pankin arkisto lainaa halukkaille valokuvia taidekokoelman teoksista. Lainajalle luovutetaan kertaluontoinen kuvankäyttöoikeus. Lisäksi lainaaja sitoutuu toimittamaan Suomen Pankille yhden kappaleen julkaisua, jossa lainattu kuva esiintyy. Lainaja vastaa mahdollisista taideteosten esittämiseen liittyvistä tekijänoikeuskorvauksista. Suomen Pankki suhtautuu lähtökohdaisesti positiivisesti kokoelmaan ja kokoelmateoksiin liittyviin tutkimushankkeisiin.

KOKOELMAN LAINAAMINEN

Suomen Pankki voi lainata teoksiaan harkintansa mukaan näyttelyihin tai museoille, joilla on museoammatillista henkilöstöä. Vakuutusarvon määrittelyssä taidetoimikunta huomioi mm. teoksen hankintahinnan, aiemmat vakuutusarvot sekä vastaavien teosten senhetkiset markkina-arvot. Taiderekisterein ylläpidosta vastaava henkilö kirjaa vakuutusarvot taiderekistetriin. Lainapäätöstä tehtäessä huomioidaan mm. teoksen kunto ja lainaushistoria, laina-ajan kesto sekä kuljetusmatka ja -tapa. Lainoista tehdään sopimus, joka määrittelee lainaehdot. Lainasopimuksen allekirjoittavat hallintoasioista vastaava johtokunnan jäsen ja johtokunnan sihteeri. Lainapyyntöä hylkäämisestä ane-

taan kirjalliset perustelut pyynnön esittäjälle.

Lainaaaja vakuuttaa näyttelyihin lainattavat teokset lainanantajan ilmoittamasta täydestä vakuutusarvosta naulasta naulaan -periaatteen mukaisesti ja vastaa kuljetus- ja muista kustannuksista (näyttelylainasopimus: liite 4). Suomen Pankki ei peri erillistä lainamaksua ilman erityistä syytä. Vakuutukseksi hyväksytään myös valtioneuvoston siten kuin näyttelyiden valtioneuvoston annettussa laissa säädetään. Teosten kuljetukseen on käytettävä taidekuljetuksiin erikoistunutta toimijaa. Suomen Pankki voi harkintansa mukaan velvoittaa kuriirin seuraamaan kuljetuksia sekä näyttelyn ripustusta ja purkua. Lainaaaja vastaa kuriirin matka-, asumis- ja päivärahakustannuksista.

Suomen Pankin edustajana toimivan konservaattorin tulee tarkistaa teokset ennen niiden pakkaamista kuljetusta varten sekä niiden palattua näyttelylainasta, ja kirjaa tarkastuksen tulokset tarkastusraporttiin. Lainaaaja velvoitetaan toimimaan samalla tavoin teosten saavuttua näyttelypaikalle sekä ennen paluukuljetuksen alkamista. Teokset pakataan Suomen Pankin edustajan valvonnassa, ja ne on pakattava paluumatkalle vastaavalla tavalla. Teoksia ei saa välivarastoida ilman erillistä sopimusta.

7

KOKOELMAN SÄILYMISEN TURVAAMINEN

Taide- ja esinekonservaatorit vastaavat teosten korjaavasta konservoinnista sekä teoslainojen ja tarvittaessa myös uudishankintojen tarkastuksista. Konservointityö hankitaan ostopalveluna riittävät referenssit osoitaneilta ammattilaisilta. Ennaltaehkäisevän konservoinnin periaatteita noudattaen teoksia siirtävä henkilökunta perehdytetään niiden oikeaoppiseen käsittelyyn.

Teoksia käsitellään hanskikaat kädessä ja kehystettyjä teoksia kannetaan aina kuvapuoli ulospäin. Kuljetusreitit on varmistettava etukäteen, ja kookkaiden teosten siirrot vaativat erityissuunnitelman. Yleisenä periaatteena on välttää teosten ylimääräisiä siirtoja.

Pankin tiloihin ripustettavia teoksia ei sijoiteta lämmönlähteiden lä-

heisyyteen eikä voimakkaalle aurin-
gonvalolle altistaviin paikkoihin. Taideteosten sijoituspaikat valitaan siten, että mekaanisten vaurioiden todennäköisyys on mahdollisimman pieni. Taidevaraston ilmasto-olosuhteiden tulee noudattaa Suomen museoliiton suosituksia. Kokoelman tulee olla vakuutettu.

Lainaus- ja talletustoiminnalle ja kokoelman hoidolle tehdään vuosittain katsastus. Sen toteuttamisesta vastaa taidetoimikunnan sihteeri. Lisäksi suoritetaan määräaikaisinventointi vähintään kymmenen vuoden välein. Johdon sihteeristön päällikkö käynnistää katsastustoiminnan ja valvoo sen suorittamista.

Suomen Pankilla on 10.5.2011 päivätty taideteosten suojaamissuunnitelma, joka sisältää toimintaohjeet määriteltyjen onnettomuus-

tyyppien varalle. Suojaamissuunnitelma sisältää kuvallisen luettelon turvattavista teoksista.

Puuttuviksi todetuista teoksista ilmoitetaan taidetoimikunnalle, joka tekee päätösesityksen johtokunnalle katoamisen merkitsemisestä. Tietorikosepäilystä ilmoitetaan kokoelman hoitajalle. Johtokunnan puheenjohtaja päättää rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä. Mikäli teos todetaan pysyvästi kadonneeksi, menetellään kokoelmasäännön kohdan Poistot mukaan.

POISTOT

Kokoelmasta voidaan poistaa teoksia perusteluista syistä, esimerkiksi teoksen vaurioituttua peruuttamattomasti. Taidetoimikunta perustelee poistot ja johtokunnan puheenjohtaja vahvistaa ne. Päätökset dokumentoidaan ja tieto poistosta merkitään taideteosrekisteriin kyseisen teoksen kohdalle. Inventaarionumeroa ei poisteta tai käytetä uudelleen jotta tieto teoksen kuulumisesta kokoelmaan säilyy osana kokoelman historiaa. Ensisijaisesti poistettavat teokset siirretään taidevarastoon säilytykseen. Mikäli teokset täytyy hävittää pysyvästi esimerkiksi vaurioitumisen aiheuttaman turvallisuusriskin takia, on se tehtävä luotettavalla tavalla. Teokset on dokumentoitava kirjallisesti ja valokuvaamalla ennen hävittämistä.

Periaatteena on, ettei teoksia poisteta kokoelmasta myymällä tai lahjoittamalla. Mikäli teos on kiinteä osa myytävää kiinteistöä, on ensisijaisesti tutkittava mahdollisuus siirtää teos Pankin muihin toimitiloihin, mikäli teoksen luonne sen sallii. Mikäli siirto ei ole mahdollista, pyydetään puolueettomilta asiantuntijoilta arvio teoksen arvosta, ja se huomioidaan kiinteistön kauppahinnassa. Saadut varat käytetään ICOMin museoalan eettisiä sääntöjä noudattaen kokoelman hyväksi.

ICOM: Museotyön eettiset periaatteet:
<http://finland.icom.museum/etiikka.html>

LIITE 1

Kokoelman historiaa

Taidekokoelman vanhimmat teokset ovat karttoja ja Helsinki-kuvia. Kuvittaja ja miniatyyritaiteilija Georg Hoefnagel on piirtänyt vuonna 1574 Antwerpenin kartan. Braun & Hogenberg julkaisi sen atlaksessa Theatrum urbium et civitatum orbis terrarum Kölnissä

Taidekokoelma • Kokoelmasääntö 2011

vuonna 1616. Kokoelman toinen kartta on Joan Blaeun kaivertama Suomen Suuriruhtinaskunnan eteläosa. Magnus Ducatus Finlandiae -niminen kartta on painettu Amsterdamissa vuonna 1662, ja se sisältyy Blaeun Atlas Maior -teokseen vol. 2. 1662. Suomen Pankki on saanut molemmat kartat lahjaksi täytettyään 150 vuotta vuonna 1961. Helsinki-kuvat ovat 1800-luvun alkupuolelta. Senaatti ja Venäläinen hospitaali ovat molemmat vuodelta 1837. Ne kuuluvat Suomen ensimmäisen, Fredrik Tengströmin perustaman kivipainon varhaisimpaan 12-osaiseen kuvasarjaan Vuer af Helsingfors. Magnus von Wright piirsi pano-

Amélie Lundahl: Nuoren naisen muotokuva, 1867
Kuva: Jaakko Koskentola @ Suomen Pankki.

Albert Edelfelt: Pariisilainen malli, 1883
Kuva: Simo Salanne @ Suomen Pankki.

raaman Helsingistä vuonna 1847. Viidellä laatalla vedostettu teos kuvaa yksityiskohtaisesti koko Helsinginniemen ja sen edustalla olevat saaret.

Kokoelmassa on ryhmä 1800-luvun maalauksia, joista todennäköisesti varhaisin on Johan Erik Lindhin ajoittamaton muotokuva ensimmäisestä johtokunnan puheenjohtajasta Claes Johan Sacklénistä. Vuosisadan puolivälin maalaustaidetta edustavat

Ferdinard von Wrightin metsäaiheinen Tutkielma 1850-luvulta, Werner Holmbergin Ringerikestä vuodelta 1859 sekä vuonna 1867 valmistuneet Berndt Lindholmin Maalaismaisema Eriksnäsin kartano Sipoosta ja Amélie Lundahlin Nuoren naisen muotokuva. Albert Edelfeltin herkkä pastelli Pariisilainen malli vuodelta 1885 ja Louis Sparren muotokuva tohtorinrouva Signe Kolsterista vuodelta 1893 luovat omat näkökulmansa ajan naiskuvaan. Kokoelman tunnetuin teos lienee Akseli Gallen-Kallelan Pariisissa maalaama Aino-triptyykki vuodelta 1889. Se edeltää Ateneumin taidekokoelmaan kuuluvaa, vuosina 1890–91 toteutettua Aino-triptyykkiä. Kokoelman toinen Gallen-Kallelan maalaus on Lumipukuiset sotilaat vuodelta 1905. Autonomisen Suomen oikeuksia supistaneen helmikuun manifestin kirjoittama aihe tunnetaan myös nimellä

Helmikuun näky, ja sen varhaisempi, vuonna 1899 valmistunut versio sijaitsee Mannerheim-museossa. Aino-triptyykki ja Pariisilainen malli on hankittu vuonna 1950 Tanskasta, muut maalaukset suomalaisista huu- tokaupoista vuosina 1970–1989.

Taidekokoelman 1900-luvun maalauksista mainittakoon ainakin Jalmary Ruokokosken intensiivinen Nainen vuodelta 1914, Santeri Salokiven Hiekkarannalla vuodelta 1923, Antti Favénin ihmiselon kuvaukseksi laajeneva Elonleikkuu vuodelta 1929 ja Lennart Segerstrålen jäyhiä saaristolaisia kuvaava Kökarista vuodelta 1936. Informalistista maalaustaidetta hankittiin tuoreeltaan 1960-luvulla Mauri Favénilta, Kauko Lehtiseltä, Pentti Melaselta ja Vilho Reimanilta. Informalististen maalausten ohella Alpo Jaakolan värikäs ja elinvoimainen Marjatan syntyy vuodelta 1976 muodostaa poikkeuksen koko-

elman realistisuutta ja analyyttisyyttä painottavassa linjassa. Unto Koistisen tussipiirustukset Harlekiiniperhe, Istuva tyttö sekä kaksi vanhenevan taiteilijan omaakuvaa runolla höystettynä on kenties intiimein ja koskettavin teoskokonaisuus Pankin taidekokoelmassa. Uudempia maalaus-hankintoja ovat Paul Osipowin kookas geometrinen abstraktio Paradise view II vuodelta 1989, Marika Mäkelän kaksiosaiset teokset Blue Bowls ja Black or White vuodelta 2000 sekä Dark Darwin Tulip vuodelta 2001, Jukka Mäkelän ekspressiivinen Maisema vuodelta 1989 ja Lämmin asetus vuodelta 2004 sekä Mari Rantasen lämpimissä väreissä kimalteleva In the Immediate Vicinity of vuodelta 2006.

Kokoelman veistotaide painottuu 1900-luvun jälkipuolelle. Jussi Vikaisen Sadonkorjuutyttö vuodelta 1938 edustaa esittävää ilmaisua, kun taas

Akseli Gallen-Kallela: Aino triptyyppi, 1889 Kuva: Peter Mickelsson @ Suomen Pankki.

Laila Pullisen runollinen Thais vuodelta 1989 ja Raimo Utraisen viileän rytmikäs Suuri poljento vuodelta 1976 kuvaavat aiheitaan abstraktimmin. Kokoelman pienoisveistoksiin lukeutuvat Matti Hauptin ajoittamattomat, vuonna 1967 hankitut Tanssijatar ja Kyntäjä, Helvi Hyvärisen vuonna 1979 valmistunut nukkuva marmorilintu Yön rauha sekä korusuunnittelijana tunnetun Björn Weckströmin Hydraulinen hevonen. Ukri Merikannon marmoriveistos Liikettä ajan virrassa valmistui vuonna 1981. Raimo Heinon sympaattinen, otteluun valmistautunut painija on Sumo vuodelta 1986. Kari Juva on kuvannut mytologiset hahmot Thalian ja Pegasoksen pronssiin vuonna 1988. Helsingin kaupunginteatterin puistossa on Juvan vuonna 1970 valmistunut veistos samasta aiheesta abstraktimmin ja lennokkaammin toteutettuna. Arvo Siika-

mäen vuonna 1982 valmistuneen Nutturapäisen naisen viehätysvoima on pelkistetyissä linjoissa sekä kiillotetun ja karkean pinnan vuorottelussa. Kain Tapperilta on hankittu vuonna 1984 puureliefi Iso harmaa. Kimmo Pyykön maalauksen ja reliefin välimaastoon sijoittuvat Elämänpää ja Duetto ovat vuodelta 1996 ja 1997. Viimeisimpiä veistos-hankintoja ovat vuonna 2000 valmistunut Nanny Stillin Eufrosyne (ilo) ja varjo sekä Eero Hiironen reliefi Tuulee kevättä vuodelta 2009.

Tasaisimmin 1900-luvulla karttunut teoskokonaisuus ovat johtokunnan ja pankkivaltuuston puheenjohtajien muotokuvat, jotka ovat maalanneet Verner Thomé, Antti Favén, Eero Snellman, Tauno Miesmaa, Eero Snellman, Unto Koistinen, Åke Hellman, Birger Selin, Fritz Jakobsson, Tapani Raittila, Marjatta Tapiola ja Markku Kolehmainen.

Lisäksi Essi Renvall, Kalervo Kallio ja Nina Terno ovat ikuistaneen johtokunnan jäseniä pronssiin. Vanhin muotokuva, jo mainittu J. E. Lindhin ikuistama Claes Johan Sacklén kuva pankin ensimmäistä johtokunnan puheenjohtajaa.

Kokoelman ensimmäinen sisätiloihin tilattu teos on Juho Rissasen suomalaisia elinkeinoja kuvaava kolmiosainen lasimaalaus Elonleikkuu, Tukinuitto ja Silakkamarkkinat. Se valmistui Helsingin pääkonttorin palvelutilojen porraskäytävään vuonna 1933. Vuosikymmen myöhemmin keskellä toista maailmansotaa Lennart Segerstråle maalasi pääportaikon ylätasanteelle tulevaisuuteen katsovan kaksiosaisen Finlandia-freskon Suomi herää ja Suomi rakentaa. Saman kerroksen pankkisaaleihin valmistui vuosina 1961–62 tekstiilitaiteilija Dora Jungin suunnittelema kookkaat, abstraktit tapetti-

Vuonna 1961 valmistuneen pääkonttorin laajennusosan Marmoriaula. Kuva: Peter Mickelsson @ Suomen Pankki.

kudonaiset Kuparikanta ja Kulta-kanta. Rut Bryk toteutti pääkonttorin uudisosaan johtokunnan puheenjohtajan huoneeseen keramiikkalaatoin koristellun Takan. Kokonaisuutta täydentävät ajan hengessä kahdeksan kookasta tuhkavatia, joita koristavat kukat ja geometrinen ornementtiikka. Samoihin aikoihin sijoitettiin henkilökunnan porraskäytävään pääkonttorin vanhan ja uuden osan rajalle Eino Kaurian lasimaalaus. Tällä kertaa lasimaalaustekniikkaa käytettiin ajan hengessä täysabstraktin teoksen toteuttamiseen. Vuonna 1986 valmistui henkilökunnan ruokalan seinälle Carolus Enckellin seinämaalaus Kourous.

Viereisen Rauhankatu 19 konttorirakennuksen aulaan tilattiin kuvanveistäjä Rut Brykiltä keramiikkamosaiikki, joka valmistui vuonna 1980 ja sai nimekseen Puu. Aluekonttoreihin on myös tilattu tai-

detta, niistä varhaisimpiin lukeutuu Yrjö Rosolan vuonna 1946 valmistunut metsäteollisuutta kuvaava lasiteos. Tekstiilitaidetta tilattiin kaunistamaan Vaasan ja Mikkelin aluekonttoreita. Vaasan konttorin kokoushuoneeseen tilattiin Eva Anttilalta kuvakudos. Vuonna 1952 valmistunut Työ ja elämä siirrettiin kymmenen vuotta myöhemmin Helsingin pääkonttorin uudisosaan aulaan. Dora Jung toteutti Mikkelin konttoriin hienostuneen abstraktin kuvakudoksen Portti Saimaalle. Vuonna 1966 valmistunut teos siirrettiin konttorin lakkautuksen jälkeen Kuopion konttoriin. Essi Renvall toteutti Jyväskylän konttorin vuonna 1959 valmistuneisiin toimiloihin pylvään yläosaa kiertäneen kuparireliefin Ihmisiä työssä. Vantaan setelipainon satavuotissyntymäpäiviä juhliittiin vuonna 1985 tilaamalla Jorma Hautalalta seinämaalaus, joka sai nimen Sininen hetki.

Ulkoveistosten hankinta painottuu toisen maailmansodan jälkeisiin vuosikymmeniin. Wäinö Aaltoselta tilattu Päivännousu pystytettiin vuonna 1954 Rauhankatu 19 konttorin edustalle. Osoitteessa sijaitsee yhä Suomen Pankin toimitiloja. Helsingin pääkonttorin laajennus valmistui 1961, ja uuden henkilökunnan sisäänkäynnin viereen Rauhankatu 16:een pystytettiin kuvanveistäjä Eila Hiltuselta tilattu abstrakti suihkukai-voteos Kuparikonstruktio. Rauhankatu 19 kiinteistön sisäpihalle pystytettiin vuonna 1981 kutsukilpailun tuloksena Helena Pyllkäsén graniitti-veistos Portinvartija juhlistamaan Pankin 170-vuotista taivalta. Helsingin konttorin työntekijät lahjoittivat Tampereen konttorin henkilökunnalle toisinnon Kuparikonstruktioista vuonna 1976. Se oli vapaasti seisova, esikuvaansa pienempi veistos. Jo vuonna 1943 oli Tampereen kontto-

Näkymä kirjastosta vuodelta 2001. Kuva: Reijo Kokko @ Suomen Pankki: Kirjasto.

rin pääjulkisivuun valmistunut Gun-
nar Finnen reliefi Kansan hyväksi.
Vastaviihtyn Kuopion konttorin uu-
disrakennuksen pihalle valmistui
vuonna 1993 Kari Huhtamon nime-
tön kaksiosainen abstrakti veistos.
Vuonna 1991 pystytettiin Rovanie-
men konttorin uudisrakennuksen
edustalle Harry Kivijärven veistos
Feniks-lintu, joka oli sijoittunut toi-
seksi Rovaniemen kaupungintalon
edustan veistoskilpailussa. Suomen
Pankki lahjoitti veistoksen Rovanie-
men kaupungille sen valmistuttua.
Pankille jäi muistoksi linjakas valkoi-
nen kipsiluonnos. Mainittakoon vielä,
että Helsingin pääkonttorin edustaa
vuodesta 1922 lähtien kaunistanut
muistomerkki J.V. Snellmanista on
Emil Wikströmin toteuttama, ja se
kuuluu Helsingin taidemuseon julkis-
ten veistosten kokoelmaan.

Taidekokoelman kasvu vilkastui
1970-luvun loppua kohden toiminto-

jen laajentuessa, ja henkilökunnan
työtilojen viihtyvyyden parantami-
seksi hankittiin pääasiassa taidegra-
fiikkaa. Yhdeltä taiteilijalta saatettiin
ostaa kerralla 5-14 teosta, ja hankin-
nat painottuivat usein nykyaitee-
seen. Timo Aallolta, Juhana Blom-
stedtilta, Erkki Hervolta ja Lars-Gun-
nar Nordströmiltä on kokoelmassa
geometrisia muotoja eri tavoin hyö-
dyntäviä abstrakteja teoksia. Simo
Hannulan, Pentti Kaskipuron, Väinö
Rouvisen, Juhani Linnovaaran, Mar-
jatta Nuorevan ja Kristian Krokforsin
teokset ovat kaikki omalla tavallaan
surrealistisia. Suomalaista luontoa
ovat tulkinneet Lea Ignatius, Helmi
Kuusi, Aune Mikkonen ja Frans Toik-
kanen, joista viimeksi mainittu on
tulkinnut maisemia pelkistetyin vii-
vastoin. Outi Heiskasen, Johanna
Koistisen, Inari Krohnin, Tuula Lehti-
sen ja Kuutti Lavosen arvoitukselliset
kuvat kutkuttavat katsojan mieliku-

vitusta. Pentti Lumikangas ja Reino
Hietanen ovat tutkineet arkkitehtuu-
ria ja tilaa teoksissaan. Elina Luuka-
sen ja Heikki Kukkosen teokset kul-
jettavat katsojaa historiallisissa mil-
jöissä sisällä ja ulkona. Monet han-
kinnat muodostavat ajallisesti tiiviitä
ja temaattisesti yhtenäisiä otoksia
luoden antoisia katsauksia taiteilijoi-
den tuotantoihin. Kokoelman van-
himmat grafiikanvedokset ovat Teng-
strömin Kuvia Helsingistä: Venäläi-
nen hospitaali ja Senaatti vuodelta
1837. Samalla ne ovat varhaisimpia
Suomessa valmistettuja litografioita.

Suomen Pankin taidekokoelmassa
on pieni, mutta monipuolinen vali-
koima taideteollisuutta. Tapio Wirk-
kala on pelkistänyt kookkaassa Etelä-
Pohjalainen jokimaisema -reliefissä
joen ja peltojen muodot koivuvane-
riin. Teos valmistui Vaasan konttorin
uusiin toimitaloihin vuonna 1953.
Mikael Schilkiniltä tilattu ja Arabian

Rauhankatu 19:ssä sijaitsevan toimistotalon aulaa kaunistaa Rut Brykin Puu vuodelta 1980. Kuva: Peter Mickelsson. @ Suomen Pankki.

tehtailla valmistettu Karhu-reliefi valmistui Rovaniemen konttoriin vuonna 1960. Sittemmin teokset on laitettu esille Helsingin pääkonttoriin ja Vantaan setelipainoon. Rut Bryk toteutti mosaiikkireliefein koristellun takan johtokunnan puheenjohtajan työhuoneeseen vuonna 1962. Birger Kaipiaisen herkullisen runsas kasvi- ja hedelmäaiheinen keramiikkareliefi, kasviaiheinen vati ja kynttiläpeili on hankittu 1960-luvulla. Timo Sarpanevan vuonna 1999 valmistunut lasiveistos Liber Mundi on kokoelman uusimpia hankintoja.

Kokoelman vanhin tekstiiliteos on Vesilahtelainen ryijy vuodelta 1794. Se hankittiin vuonna 1948. Jo mainittujen Dora Jungin ja Eva Anttilan suunnittelemien tilausteosten lisäksi pankin taidekokoelmaan kuuluu useita tekstiiliteoksia. Käsityön ystävät ovat kutoneet Helen Schjerfbeckin suunnitelman mukaisesti

Koivu -ryijyn, joka valmistui vuonna 1979. Oili Mäen kuvakudonnainen Majarana Opus no I ”De profundis” vuodelta 1965 sekä Kaarina Heikinheimon Maan ja meren kasvot vuodelta 1977 kuvaavat aiheitaan kirkkaissa väreissä. Abstraktia tekstiilitaidetta edustavat Maija Lavosen vuonna 1987 valmistunut Sininen kaari ja Kristiina Ihamuotilan Valoon vuodelta 1992. Maija Lavoselta tilattiin vastavalmistuneeseen Vuosaaren huvilaan tekstiiliteos. Taiteilija eläytyi ympäröivään luontoon ja valmisti kaksiosaisen Kallvikin ryijyn (Iso kivi) vuonna 1984. Ritva Puotilan Arctos-ryijy puolestaan on valmistettu paperinarusta, ja sen värien määrä on loputon.

LIITE 2

Suomen Pankin taidekokoelman ns. Kultakauden teokset inventaario-numerojärjestyksessä:

Pekka Halonen: Kelo, 1905

Öljy kankaalle, 111 x 132 cm

Inv. nro 1

Antti Favén: Elonleikkuu, 1929

Öljy kankaalle, 217 x 231 cm

Inv. nro 6

Akseli Gallen-Kallela: Aino-triptyykki, 1889

Öljy kankaalle, 161 x 210 cm

Inv. nro 38

Albert Edelfelt: Pariisilainen malli, 1885

Pastelli, 81 x 72 cm

Inv. nro 39

J. E. Lindh: Claës Johan Sacklén,
ajoittamaton

Öljy kankaalle, 80 x 67,5 cm

Inv. nro 145

Akseli Gallen-Kallela: Lumipukuiset
sotilaat, 1905

Öljy kankaalle, 75 x 90,5 cm

Inv. nro 241

Berndt Lindholm: Maalaismaisema Eriksnä-
sin Kartano Sipoosta, 1867

Öljy kankaalle, 97 x 137 cm

Inv. nro 550

Amelie Lundahl: Nuoren naisen muoto-
kuva, 1867

Pastelli, 80 x 65,5 cm

Inv. nro 556

Werner Holmberg: Ringerikestä, 1859

Öljy kankaalle, 128 x 173 cm

Inv. nro 557

Eugen Taube: Syysmaisema, ajoittamaton

Öljy kankaalle, 76 x 105 cm

Inv. nro 596

Jalmari Ruokokoski: Nainen, 1914

Öljy kankaalle, 79 x 63,5 cm

Inv. nro 674

Louis Sparre: Signe Kolster, 1893

Öljy kankaalle, 135,5 x 83 cm

Inv. nro 742

Oscar Kleinh: Merimaisema, ajoittamaton

Öljy kankaalle, 93 x 78,5 cm

Inv. nro 820

Eugen Taube: Koli, 1907

Öljy kankaalle, 63,5 x 129 cm

Inv. nro 895

LIITE 3

Suomen Pankin taidekokoelman kiinteä taide – 16.5.2011

Pääkonttori, Rauhankatu 16:

Juho Rissanen: Elonleikkuu, Tukinuitto ja
Silakkamarkkinat, 1933
Lasimaalaus, keskiosa 646x258 cm,
sivuosat 312 x 153 cm
Pääporraskäytävä

Lennart Segerstråle: Finlandia-freskot
Suomi herää ja Suomi rakentaa, 1943
Fresko, molemmat osat 370 x 750 cm
Pääporraskäytävä

Eva Anttila: Työ ja elämä, 1952
Kuvakudos, 191 x 474 cm
Marmoriala
(Tilattu Vaasan konttoriin)

Rut Bryk: Takka, 1962
Keramiikka, 224 x 109 x 97 cm
Pääjohtajan huone

Dora Jung: Kultakanta ja Kuparikanta,
1961 ja 1962
Tapettikudonnainen, molemmat osat
385 x 1006,5 cm

Juhlakerros

Eino Kauria: Nimetön, 1960
Lasimaalaus, 131 x 320 cm
Henkilökunnan porraskäytävä

Tapio Wirkkala: Etelä-Pohjalainen
jokimaisema, 1953
Lentokonevaneri, 26 x 906 cm
Kaarisali
(Tilattu Vaasan konttoriin)

Carolus Enckell: Kouros, 1986
Öljy, 829x826 cm
Ruokasali

Eila Hiltunen: Kuparikonstruktio, 1960-luku
Kupari, veistososa 100 x 80 cm
Rauhankatu 16

Rauhankatu 19 toimitilat:

Wäinö Aaltonen: Päivännousu, 1954
Pronssi, k. 350 cm

Rauhankatu 19
Helena Pylkkänen: Portinvartija, 1981
Graniitti, veistososa k. 200 cm
Rauhankatu 19, aula

Rauhankatu 19, sisäpiha
Rut Bryk: Puu, 1980
Keramiikkamosaiikki, 242 x 381 cm
Rauhankatu 19, aula

Aluetoimipisteet:

Jorma Hautala: Sininen hetki, 1985
Akryyli, 375 x 503 cm
Vantaan aluetoimipiste, porraskäytävä

Mikael Schilkin: Karhu, 1960
Keramiikka 250 x 156 x 15 cm
Vantaan aluetoimipiste,
"Snellmanin aukio"
(Tilattu Rovaniemen konttoriin)

Essi Renvall: Ihmisiä työssä, 1949
Kupari, korkeus 147 cm, halkaisija 100 cm
Vantaan setelipaino, varasto
(Tilattu Jyväskylän konttoriin)

Yrjö Rosola: Metsäteollisuutta kuvaava
teos, 1946
Lasi, 24 osaa, 189 x 60 cm
Vantaan aluetoimipiste
(Tilattu Tampereen konttoriin)

Gunnar Finne: Kansan hyväksi, 1943
Graniitti, 300 x 300 cm
Tampereen konttori, julkisivu

Dora Jung: Portti Saimaalle, 1966
Kuvakudos, 303 x 295 cm
Kuopion konttori
(Tilattu Mikkelin konttoriin)

Kari Huhtamo: Nimetön, 1993
Haponkestävä teräs, reliefiosa k. 194 cm ja
veistososa k. 294 cm
Kuopion konttori, piha-alue

LIITE 4

Näyttelylainasopimus Luovutustodistus

Lainan antaja: Suomen Pankki
Yhteyshenkilöt:

Lainaaajan nimi:
Yhteyshenkilöt:

Näyttelyn nimi:
Näyttelypaikka:
Näyttelyaika:

Laina-aika:
Sopimuspäivä:
Lainattavat teokset:

Tekijä:
Teos:
Ajoitus:
Pääluokka / tekniikka:

Inv. nro:

Kokoelma:

Suomen Pankin taidekokoelma

Vakuutusarvo:

Teosten nouto- ja palautusosoite:

Yhteyshenkilö:

Suomen Pankki lainaa yllämainitut teokset seuraavin ehdoin:

1. Vakuutukset:

Lainaaaja sitoutuu vakuuttamaan teokset naulasta naulaan -periaatteella ennen kuljetuksen alkamista. Teokset on vakuutettava kaikkien riskien varalta. Valtiontaakuu hyväksytään vakuutukseksi. Suomen Pankin edustaja ja lainaajan edustaja kuittaavat luovutustodistuksen allekirjoituksellaan kun teokset luovutetaan lainaajan edustajan haltuun sekä niiden palautuessa Suomen Pankille.

2. Kuljetukset:

Suomen Pankki vastaa teosten pakkaamisesta niiden lähtiessä Pankin tiloista. Lainaaaja kustantaa teosten kuljetuksen käytämällä taidekuljetuksiin erikoistunutta toimijaa. Suomen Pankki varaa oikeuden olla luovuttamatta teoksia mikäli sillä on perusteltuja syitä olettaa, ettei kuljetus vastaa taideteosten kuljetuksille asetettuja laatuvaatimuksia.

Suomen Pankki voi harkintansa mukaan velvoittaa kuriirin seuraamaan kuljetuksia sekä näyttelyripustusta ja –purkua. Lainaaaja vastaa kuriirin matka-, asumis- ja päivärahakustannuksista. Teokset on pakattava paluukuljetusta varten samalla tavoin kuin ne oli pakattu lainan alkaessa Suomen Pankista. Teosten palautuspäivästä on sovittava etukäteen Suomen Pankin kanssa.

Suomen Pankki edellyttää kuljetuslaatikon rakentamista teoksille vaativien kuljetusten, kuten esimerkiksi kiertonäyttelyiden tai ulkomaanlainojen yhteydessä. Kuljetuslaatikosta sovitaan seuraavasti:

- Kuljetuslaatikon rakentamista vaaditaan: kyllä / ei
- Lainaaaja vastaa kuljetuslaatikon rakentamiskustannuksista: kyllä / ei
- Kuljetuslaatikko jää lainan päätyttyä Suomen Pankille: kyllä / ei

3. Kuntotarkastukset:

Taidekonservaattori tarkastaa Suomen Pankin toimesta teokset ennen niiden pakkaamista kuljetusta varten sekä teosten palattua näyttelylainasta. Lainajan taidekonservaattori vastaa teosten kunnan tarkistamisesta niiden saavuttua näyttelyyn sekä näyttelyn päätyttyä. Tarkastuksista laaditaan kirjalliset konservointiraportit jotka sitovat molempia osapuolia. Lainajan on ilmoitettava välittömästi tietoonsa tulleista vahingoista tai teoksen kunnossa havaitsemistaan muutoksista Suomen Pankille. Suomen Pankki sitoutuu ilmoittamaan teosten palautumisen jälkeen mahdollisesti havaituista vaurioista lainaajalle kuukauden kuluessa.

Vahinkotapauksessa korvataan teoksen konservointikustannukset sekä teokselle mahdollisesti aiheutunut arvonalennus sekä muut välittömät vahingosta aiheutuneet kustannukset. Mikäli teos todetaan menetetyksi,

hyvitetään teoksen käypä arvo tai korkeintaan vakuutusarvon mukainen hinta. Teoksen arvon määrittelyssä käytetään ensisijaisesti molempien osapuolten hyväksymää ulkopuolista asiantuntijaa/asiantuntijoita.

4. Turvallisuus:

Lainaaaja sitoutuu huolehtimaan palo- ja murtoturvallisuudesta sekä näyttely- ja säilytystilojen riittävästä vartioinnista. Tilojen olosuhteiden tulee täyttää kansainväliset museoalan standardit. Henkilökunnan on hallittava toiminta vaaratilanteissa. Tupakointi on kielletty näyttelytiloissa, ja niissä järjestettävästä tarjoilusta on sovittava erikseen Suomen Pankin kanssa.

Ainoastaan ammattitaitoinen henkilökunta saa käsitellä taideteoksia. Lainaajan tulee valvoa, etteivät näyttelykävijät koske teoksiin. Teosten ylimääräisiä siirtoja on vältettävä lukuun ottamatta purkamista, pakkaamista ja ripustusta. Teoksia ei saa purkaa kehyksistään tai vastaavasta suo-

jauksesta ilman lainanantajan lupaa.

5. Teosten esillepano:

Lainaajan on noudatettava teosten ripustuksesta mahdollisesti annettuja erillisiä ohjeita. Tupakointi näyttelytiloissa on kielletty. Mahdollisista kunnostus- tai konservointitoimenpiteistä sovitaan yhteistyössä Suomen Pankin kanssa. Lainaaaja vastaa syntyvistä kustannuksista. Teosten nimilapuissa, näyttelyluettelossa ja muussa tiedotusmateriaalissa on teostietojen lisäksi mainittava omistajana Suomen Pankin taidekokoelma.

6. Teosten valokuvien esittäminen ja tekijänoikeuskorvaukset:

Suomen Pankin lainaamia teoskuvia saa käyttää näyttelyjulkaisuissa sekä näyttelytiedottamisen yhteydessä paperi- ja sähköisessä mediassa. Suomen Pankki omistaa tekijänoikeudet valokuviin, ellei toisin ilmoiteta. Lainaaaja on velvollinen kunnioittamaan valokuvaajien isysoikeutta ja

ilmoittamaan heidän nimensä teoskuvien julkaisemisen yhteydessä. Lainaaaja vastaa kaikista muista näyttelyyn ja julkaisuun liittyvistä tekijänoikeuskorvauksista. Teoskuvia julkaistaessa on mainittava vähintään taiteilijan ja teoksen nimet, teoksen valmistusvuosi sekä omistajana Suomen Pankin taidekokoelma. Mikäli Suomen Pankilla ei ole valokuvia teoksista, voi lainaaaja valokuvata ne sovittuaan asiasta suullisesti Suomen Pankin edustajan kanssa.

Suomen Pankki toivoo lainaajan toimittavan yhden kappaleen painettua näyttelyjulkaisua Suomen Pankille, mikäli julkaisussa on käytetty Suomen Pankin lainaamia valokuvia. Näyttelyn päättyttyä lainaajan oikeudet käyttää valokuvia päättyvät ja lainaaaja on velvollinen poistamaan kuvat tietokoneiltaan. Poikkeuksena edellä mainitusta lainaaaja saa valokuvata teokset museaalisen näyttelydokumentaation yhteydessä ja arkistoida kuvat omaa toimintaansa varten.

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, toinen Suomen Pankille ja toinen lainaajalle.
Pyydämme palauttamaan toisen sopimuskappaleen osoitteeseen Suomen Pankki, yhteyshenkilön nimi, PL...

Suomen Pankin edustajat

Lainaajan edustaja

Päiväys____/____.____

Päiväys____/____.____

Luovutustodistus

Teosten omistaja: Suomen Pankki, Suomen Pankin taidekokoelma

Lainaaaja:

Teokset:

Yllämainitut teokset on luovutettu omistajan edustajalta lainaajan/kuljetusliikkeen edustajalle

____/____._____. Allekirjoitukset ja nimenselvennökset:

Suomen Pankin edustaja:

Lainaaajan edustaja:

Yllämainitut teokset on palautettu lainaajan/kuljetusliikkeen edustajalta omistajan edustajalle

____/____._____. Allekirjoitukset ja nimenselvennökset:

Lainaaajan edustaja:

Suomen Pankin edustaja:

*Takakannen Kuva:
Näkymä pankkisalien aulasta
pääportaikkoon.
Kuva: Peter Mickelsson
@ Suomen Pankki.*

